

ARTASTREINGIR

Íðargudstænasta var um V. U. Hammershaimb. Fyrsta kall hansara var í Kvívík

ella kvøða ferstemt eftir lagi tónalagsyrkjarans, sum gevur hvørjum manni ella hvørjum songflokki av teim fyra pørtunum sítt lag at syngja eftir. Og er tað deiligt at lurta eftir samljóðinum á streingjaleikinum, hvaðna meiri grípandi fyri hjartað at hoyra sangin bornan fram av mannamunnum við lagi, sum rørir hjartastreingir.

Orðtakið hevur eisini ørindi aðrastaðni at reka og kann nýtast, tá ið hugsað er um hjartað sjálvst í menniskjuni; tí har eru eisini streingir, sum hava ymiss ljóð. Nøkur eru góð ljóð sum kærleiki, tá ið hann hevur sítt fulltónandi ljóð har inni við øllum øðrum góðum tonkum og følilsum, sum hann hevur í fylgi við sær, sum fýsir til at fremja alt gleðiligt, gott og gagnligt fyri øll, ið hann livir ímillum. Men í okkara syndigu natúr eru aðrir streingir, sum tíverri ovlætt vilja koma fram og taka ræðið frá hinum. Tá ið vreiðis, illsinis, hats, hevndar tankar og onnur syndalyst fáa loyvi at ráða í hjartanum, so er samljóðið av hjartastreingjunum spilt, og óljóð og misljóð brýtur fram. Hesir streingir mega køvast og broytast, at misljóðið har

inni má víkja fyri tí gleðiliga samljóðinum, at tað má vera friðarligt í mannahjartanum, tí tá fyrstani verður hjartað, sum Guð hevur skapað tað til at vera og njóta sælu og frið.

Men hvat skal nú gerast fyri at doyva hesar hjartastreingirnar og spenna teir

so, at misljóðið av teimum kann broytast til samljóð við hinar streingirnar, ið elska friðin og alt, ið gott, gagnligt og elskuligt er? Og tá má svarast, at menniskjan er viknað av syndini, og er ikki ment til fulnar við síni egnu megi at vinna harra-dømi yvir teimum illu lyst-

unum. Men tó eru ráð fyrri hond hjá kristnum fólki, tá ið trúgvín á kærleikan frá Guði fær innivist í manshjartanum við heilaga andanum. Hann hevur kraft í sær til at stilla teir darrandi villu streingirnar og boyggja teir móti tí ljóði, sum manshjartanum best gagnar. Sælt tað menniskja og lukkultigt tað hjarta, hvar kærleikin hevur fingið sítt fulltónandi ljóð, og tað í álvara er komið fram har.

-

Var tað ikki væl sagt? Hevur ikki Hammershaimb sjálvur prædikað fyri okkum her í dag – nú vit minnst hann í sínum gamla kalli - og við nýtum orðum lært okkum, at sæl eru tey, sum hoyra Guðs orð og varðveita tað? Vit siga við einum sálmaveri:

Kom Halgi Andin hjarti, sum eina veit Guðs ráð, set búgv í mínum hjarta, so syndin flýggja má. Kom okkum at upplýsa, at halga hug og gerð, so Guð kann okkum hýsa, tá lívið endar her.

Jákup Reinert Hansen,
lektari

Eitt sindur um Hammershaimbsættina í Føroyum

Her í Gongini í Havn vaks V. U. Hammershaimb upp. Mamman var úr Nýggjustovu vinstrumegin og pápin úr Fútastovu høgrumegin. Myndin er frá umleið 1890

Tann fyrsti av Hammershaimbsættini, ið kemur til Føroyar, er Jørgen Frants Hammershaimbs. Hann er føddur í Keypmannahavn í 1688. Men ættin er ikki dansk. Navninum Hammershaimb kunnu vit fylgja aftur til 1642, tá Georg Smendein av týska-rómverska keisaranum, Ferdinand III verður upphjálpiður í tann böhmska aðalin við navninum »von Hammersheimb«. Aðalsbrævið, sum er skrivað á týskum, er enn til skjals í ríkisskjalasavninum í Prag. Í aðalsbrøvinum fær Georg Smendein von Hammershaimb eitt aðaligt vápnaskjöldur, sum nágreiniliga verður lýst. Um Georg Smendein vita vit annars einki annað enn tað, sum stendur í aðalbrævinum.

Erling Hammershaimb, professari, skrivar í 1982, at nógv bendir á, at hann búði í Nederschlesien, og at tað er mest hugsandi, at familjan hevur verið protestantisk. Um miðjuna av 1600 talinum vórðu protestantar í túsundatali ríknir úr Schlesien, og tað er helst søgan um, hvussu sonur Georg Smedien, Wenceslaus Franciscus de Hammershaimb kom til Danmarkar umleið ár 1674.

Um hetta mundið var hann í starvi hjá Kristian kongi V. sum verkfrøðingur og landmálari. Á kongaliga bókasavninum eru fleiri kort, sum hann hevur teknað, eitt nú av Keypmannahavn, Lollandi og Falster.

Wenceslaus Franciscus de Hammershaimb giftist í 1685 Anniche Knudsdatter Tveed, og fingur tey sonin Jørgen Frantz de Hammershaimb og tríggar dótur. Wenceslaus Franciscus de Hammershaimb búði í deyðadag sín í 1696 í Vimmelskaftet í Keypmannahavn.

Jørgen Frantz de Hammershaimb varð føddur í 1688 og kom stutt eftir at pápin varð deyður í 1696

í tænaðu hjá justitsráð Johan Conrad Ernst.

Í 1703 fór hann í gullsmiðlæru og arbeiddi sum gullsmiður til 1709, tá hann varð útlærdur. Í árunum frá 1709 og fram til 1723 hevði hann skiftandi störv innan flotan sum skips-skrivari og privatúr skrivari ymsastaðni.

Í 1723 setti Friðrikur fjórði kongur hann í embættið sum landfúti í Føroyum, og er byrjar sambandið hjá Hammershaimbsættini við Føroyar.

Jørgen Frantz giftist, sum siður var, við einkjuni hjá undanmanninum, Eva Margrethe Robring, sama ár, sum hann tók við embættinum sum landfúti. Við henni fekk hann tvey børn, ein drong og eina gentu.

Eftir at hon doyði í 1727 giftist hann við teirri 15 ára gomlu Elisabeth Kristine Samuelsdatter Weyhe. Tá var hann 39 ár! Saman fingur tey 13 børn, fyra dreingir og nýggju gentur.

Jørgen Frantz de Hammershaimb, fúti, sat í embættinum til hann doyði í 1765. Sonurin, Wenceslaus Hammershaimb (føddur 1744) sum longu síðani 1762 hevði verið hjálparmaður hansara.

Í 1766 giftist Wenceslaus Hammershaimb við Armgard Maria Svabo (systir Jens Christian Svabo), og fingur tey seks børn. Wenceslaus Hammershaimb doyði í 1828.

Elsti sonur Wenceslaus Hammershaimb, Jørgen Frantz Hammershaimb (føddur í 1767) fór sum 14 ára gamal til Danmarkar fyri atganga á lätinskúla í Slagelse. Seinni fór hann at lesa lögfrøði við lærda háskúlan í Keypmannahavn, haðani hann fekk embætisprógv.

Í 1806 varð hann útnevndur til at stýra lögmansembættinum í Føroyum. Hann var tann síðsti lögmaðurin í Føroyum, tí embættið varð niðurlagt í 1816.